

USVOJENI TEKSTOVI

Privremeno izdanje

P8_TA-PROV(2018)0475

Skandal Cum-Ex: financijski kriminal i manjkavosti u postojećem pravnom okviru

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. studenoga 2018. o skandalu Cum-Ex: financijski kriminal i nedostaci u postojećem pravnom okviru (2018/2900(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir otkrića u vezi sa skandalom Cum-Ex od 18. listopada do kojih je došao konzorcij istraživačkih novinara pod vodstvom njemačke neprofitne medijske organizacije Correctiv,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ¹ (Uredba o ESMA-i),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ² (Uredba o ESMA-i),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (DAC2)³,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2018/822 od 25. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje (DAC6)⁴,
- uzimajući u obzir zaključke četvrtog istražnog odbora njemačkog Bundestaga u vezi s tim skandalom te izvješće⁵ koje je objavio u lipnju 2017.,

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

² SL L 331, 15.12.2010., str. 12.

³ SL L 359, 16.12.2014., str. 1.

⁴ SL L 139, 5.6.2018., str. 1.

⁵ Njemački Bundestag, dokument br. 18/12700, 20.6.2017.

- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 25. studenog 2015.¹ i 6. srpnja 2016.² o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji³,
  - uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću i Komisiji od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza⁴,
  - uzimajući u obzir svoju Odluku od 1. ožujka 2018. o osnivanju Posebnog odbora za financijski kriminal, utaju poreza i izbjegavanje plaćanje poreza (TAX3) i njegovim ovlastima, broječanom sastavu i trajanju mandata⁵,
  - uzimajući u obzir svoju raspravu održanu na plenarnoj sjednici 23. listopada 2018. o skandalu Cum-Ex,
  - uzimajući u obzir zajedničku sjednicu odbora ECON/TAX3 održanu 26. studenog 2018.,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se pojmovi „cum-Ex” i „cum-cum” – ili trgovinske prakse dividendne arbitraže – odnose na praksu trgovanja dionicama na način kojim se skriva identitet stvarnog vlasnika i objema uključenim stranama omogućuje da traže povrat poreza po odbitku na kapitalne dobitke, koji je plaćen samo jednom;
  - B. budući da je javnost za skandal Cum-Ex saznala nakon istrage koju je zajednički provelo 19 europskih medijskih kuća te u kojoj je sudjelovalo 38 novinara iz 12 država;
  - C. budući da je, prema izvješćima, 11 država članica zbog praksi povezanih sa skandalima Cum-Ex i Cum-Cum izgubilo do 55,2 milijarde EUR u poreznim prihodima;
  - D. budući da je unatoč tomu teško izračunati maksimalni iznos nastale štete jer su brojne prakse započele krajem 1990-ih godina te je na njih već odavno nastupila zastara;
  - E. budući da se u istrazi konzorcija europskih novinara navodi da su Njemačka, Danska, Španjolska, Italija i Francuska navodno glavna ciljna tržišta za trgovinske prakse Cum-Ex, nakon kojih slijede Norveška, Finska, Poljska, Danska, Nizozemska, Austrija i Češka; budući da te prakse mogu uključivati nepoznat broj država članica EU-a kao i države članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (npr. Švicarsku);
  - F. budući da su u tijeku istrage u najpogođenijim državama članicama EU-a;
  - G. budući da prakse povezane sa skandalima Cum-Ex i Cum-Cum imaju neka obilježja porezne prijevare, no da je potrebno ocijeniti je li njima prekršeno nacionalno pravo ili

¹ SL C 366, 27.10.2017., str. 51.

² SL C 101, 16.3.2018., str. 79.

³ SL C 399, 24.11.2017., str. 74.

⁴ SL C 369, 11.10.2018., str. 132.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0048.

pravo EU-a;

- H. budući da se navodi da su u tim kriminalnim radnjama sudjelovale financijske institucije država članica EU-a, uključujući nekoliko velikih i dobro poznatih komercijalnih banaka;
  - I. budući da u nekim slučajevima relevantna nadležna tijela nisu provela dubinske istrage o informacijama koje su im u vezi sa skandalom Cum-Ex proslijedile druge države članice;
  - J. budući da činjenica da strani ulagači imaju pravo zatražiti povrat poreza po odbitku na dividende ima ključnu ulogu u skandalu;
  - K. budući da se od rujna 2017. u okviru druge Direktive o administrativnoj suradnji (DAC2) od država članica EU-a zahtijeva da od svojih financijskih institucija traže informacije i da ih jednom godišnje razmjenjuju s državom članicom boravišta poreznih obveznika;
  - L. budući da se u okviru šeste Direktive o administrativnoj suradnji (DAC6) od svake osobe koja osmišljava, stavlja na tržište, organizira, stavlja na raspolaganje za provedbu ili upravlja provedbom prekograničnog aranžmana o kojem se izvješćuje i koji ispunjava unaprijed određena obilježja zahtijeva da o tim aranžmanima obavijesti nacionalna porezna tijela;
  - M. budući da mandat Posebnog odbora za financijski kriminal, utaju poreza i izbjegavanje plaćanja poreza (TAX3) izričito obuhvaća sve relevantne događaje u područjima koja su u nadležnosti tog odbora i do kojih dođe tijekom njegova mandata;
  - N. budući da se uloga zviždača u posljednjih 25 godina pokazala bitnom za otkrivanje osjetljivih informacija koje su u središtu javnog interesa, kako se pokazalo i u otkrićima u vezi sa skandalom Cum-Ex¹
1. snažno osuđuje otkrivenu poreznu prijevaru i izbjegavanje plaćanja poreza koji su doveli do gubitaka poreznih prihoda država članica o kojima je javnost izviještena i koji u skladu s nekim medijskim procjenama iznose do čak 55,2 milijarde EUR, što predstavlja težak udarac za europsko socijalno tržišno gospodarstvo;
  2. naglašava da su u skladu s Direktivom EU-a o sprečavanju pranja novca² „porezna kaznena djela” povezana s izravnim i neizravnim porezima uključena u široku definiciju „kriminalne aktivnosti” te se smatraju predikatnim kaznenim djelima pranja novca; podsjeća da se u skladu s Direktivom o sprečavanju pranja novca i kreditne i financijske institucije te porezni savjetnici, računovođe i odvjetnici smatraju „obveznicima” te su stoga dužni pridržavati se niza dužnosti radi sprečavanja, otkrivanja i prijavljivanja aktivnosti pranja novca;

---

¹ Saslušanje u odborima ECON i TAX3 Europskog parlamenta 26. studenog 2018., „Skandal Cum-Ex: financijski kriminal i nedostaci u postojećem pravnom okviru”

² Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

3. sa zabrinutošću primjećuje da je skandal uzdrmao povjerenje građana u porezne sustave te ističe da je iznimno važno vratiti povjerenje javnosti i osigurati da se nastale štete neće ponoviti;
4. izražava žaljenje zbog činjenice da povjerenik nadležan za oporezivanje ne priznaje potrebu za proširenjem postojećeg sustava za razmjenu informacija među nacionalnim poreznim tijelima;
5. traži od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo da provedu istragu o trgovinskim praksama dividendne arbitraže, kao što su Cum-Ex ili Cum-Cum, kako bi analizirali moguće prijetnje integritetu financijskih tržišta i nacionalnim proračunima; utvrdili prirodu i opseg aktera u tim praksama, utvrdili je li došlo do povreda nacionalnog prava ili prava Unije, analizirali mjere koje su poduzela financijska nadzorna tijela u državama članicama i mjerodavnim nadležnim tijelima dali odgovarajuće preporuke za reformu i poduzimanje mjera;
6. ističe da ta otkrića ne utječu na stabilnost financijskog sustava EU-a;
7. preporučuje da se u okviru istrage utvrdi do kakvih je propusta došlo u koordinaciji i nadzoru koje obavljaju financijska nadzorna tijela, burze i porezna tijela u državama članicama, a koji su omogućili dugogodišnji opstanak tih praksi porezne krađe, iako su one bile identificirane;
8. poziva na to da nacionalna i europska nadzorna tijela dobiju ovlast za istraživanje praksi izbjegavanja plaćanja poreza s obzirom na to da takve prakse mogu predstavljati rizik za integritet unutarnjeg tržišta;
9. ističe da ta nova otkrića upućuju na moguće nedostatke u nacionalnim poreznima zakonima i postojećim sustavima razmjene informacija i suradnje među tijelima država članica; poziva države članice da učinkovito provode obveznu automatsku razmjenu informacija u području oporezivanja;
10. poziva da se na razini poreznih tijela poveća razmjena informacija kako bi se spriječili problemi povezani s poreznim tajnama, s kojima smo se susreli u nekim državama članicama;
11. poziva nacionalna porezna tijela u svim državama članicama da imenuju jedinstvene kontaktne točke po uzoru na OECD-ovu Zajedničku međunarodnu radnu skupinu za razmjenu obavještajnih podataka i suradnju te poziva Komisiju da osigura i olakša suradnju među njima kako bi se osigurala brza i učinkovita razmjena informacija o slučajevima od prekogranične važnosti među državama članicama;
12. također poziva nadležna nacionalna tijela da, kad je to primjereno, pokrenu kaznene istrage, iskoriste pravna sredstva za zamrzavanje sumnjive imovine, pokrenu istrage protiv upravnih odbora potencijalno uključenih u ovaj skandal i nametnu odgovarajuće i odvraćajuće sankcije uključenim stranama; smatra da bi i počinitelji tih kaznenih djela i oni koji ih omogućavaju, što uključuje ne samo porezne savjetnike već i odvjetnike, računovođe i banke, trebali biti privedeni pravdi; naglašava da je prijeko potrebno stati na kraj nekažnjavanju kriminala bijelog ovratnika i osigurati bolju provedbu financijskih propisa;

13. poziva EU i države članice da istraže ulogu fondova osiguranja i osiguravateljnih nadzornih tijela u skandalu;
14. poziva nacionalna porezna tijela da iskoriste puni potencijal Direktive DAC6 u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje, uključujući korištenje grupnih zahtjeva; nadalje poziva da se Direktiva DAC6 ojača zahtjevom za obvezno otkrivanje praksi dividendne arbitraže i svih informacija o kapitalnim dobitcima, što uključuje odobravanje povrata poreza na dividende i kapitalne dobitke;
15. poziva sve države članice za koje se utvrdilo da su navodno glavna ciljana tržišta za trgovinske prakse dividendne arbitraže da temeljito istraže i analiziraju prakse u pogledu isplata dividendi u svojim jurisdikcijama, da utvrde nedostatke u svojim poreznim zakonima kojima se stvaraju prilike koje koriste oni koji izbjegavaju plaćanje poreza ili se bave poreznim prijevarama, da analiziraju svaku potencijalnu prekograničnu dimenziju tih praksi te da stanu na kraj svim tim štetnim poreznim praksama;
16. ističe potrebu za koordiniranim djelovanjem nacionalnih tijela kako bi se zajamčio povrat sredstava nezakonito stečenih iz javnih računa;
17. potiče Komisiju da analizira i države članice da revidiraju i ažuriraju bilateralne sporazume o oporezivanju s drugim državama članicama i trećim zemljama kako bi se uklonili nedostaci kojima se potiču porezno motivirane trgovinske prakse u svrhu izbjegavanja plaćanja poreza;
18. poziva Komisiju da odmah započne raditi na prijedlogu za stvaranje europske financijske policije unutar okvira Europol, koja ima mogućnosti za provođenje vlastitih istraga, te na europskom okviru za prekogranične porezne istrage;
19. poziva Komisiju da revidira Direktivu o zajedničkom sustavu oporezivanja koja se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica kako bi se uhvatila u koštac s praksama dividendne arbitraže;
20. poziva Komisiju da istraži ulogu subjekata posebne namjene koju su otkrili dokumenti u vezi sa skandalom Cum-Ex i da, prema potrebi, preporuči ograničavanje upotrebe tih instrumenata;
21. apelira na Komisiju da razmotri je li potreban europski okvir za oporezivanje dohotka od kapitala kojim bi se smanjili poticaji koji destabiliziraju prekogranične financijske tokove, stvaraju fiskalnu konkurenciju među državama članicama i ugrožavaju porezne osnove kojima se jamči održivost europskih socijalnih država;
22. traži od Komisije da razmotri zakonodavni prijedlog za financijsko-obavještajnu jedinicu EU-a, odnosno europsko središte za zajedničke istražne aktivnosti i mehanizam ranog upozoravanja;
23. napominje da je kriza 2008. dovela do općih smanjenja resursa i osoblja u poreznim upravama; poziva države članice da ulažu u sredstva koja su dostupna poreznim tijelima i da ih moderniziraju te da osiguraju potrebne ljudske resurse kako bi se poboljšao

nadzor i smanjio vremenski i informacijski jaz; poziva države članice da poboljšaju kapacitete i sposobnosti svojih poreznih tijela kako bi bila u potpunosti osposobljena za otkivanje poreznih prijevара;

24. ističe potrebu za zaštitom zviždača koji otkrivaju informacije o, primjerice, poreznim prijevarama i utaji poreza na nacionalnoj razini i na razini EU-a; poziva sve osobe koje imaju vrijedne informacije od javnog interesa da ih prijave bilo interno bilo vanjskim putem nacionalnim vlastima ili, ako je to potrebno, izravno javnosti; poziva na brzo usvajanje Prijedloga direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2018. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (COM(2018)0218), uzimajući u obzir mišljenja različitih odbora Europskog parlamenta;
25. pozdravlja prijedlog Komisije od 12. rujna 2018. da se, među ostalim uredbama, izmijeni Uredba o osnivanju Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kako bi se ojačala uloga EBA-e u nadzoru sprečavanja pranja novca u financijskom sektoru (COM(2018)0646); naglašava da ESB, u skladu s jedinstvenim nadzornim mehanizmom, ima zadaću provoditi rane intervencije kako je utvrđeno relevantnim pravom Unije; smatra da bi ESB trebao imati ulogu u upozoravanju nadležnih nacionalnih tijela i koordinirati sve aktivnosti u vezi s sumnjama u neusklađenost s pravilima o sprečavanju pranja novca u bankama ili grupama pod nadzorom;
26. smatra da bi se rad odbora TAXE, TAX2, PANA i TAX3 trebao nastaviti i u nadolazećem parlamentarnom sazivu, u okviru stalne strukture u Parlamentu, npr. kao pododbor Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON);
27. poziva Posebni odbor TAX3 da provede vlastitu evaluaciju otkrića povezanih sa skandalom Cum-Ex te da u svoje završno izvješće uključi rezultate te evaluacije kao i sve relevantne preporuke;
28. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo i Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala.